

Hoe werkt mijn Programmaraad?

Bepalen wat je kijkt doe je zelf

Het overgrote deel van de Nederlanders ontvangt televisie- en radio-programma's via de kabel. Het is onmogelijk iedereen zelf te laten bepalen welke programma's dat zijn. De Mediawet heeft die taak daarom toebedeeld aan programmaraden. Een programmaraad vertegenwoordigt de inwoners van een of meer gemeenten.

Programmaraden

Deze brochure informeert u over de algemene taken en bevoegdheden van programmaraden. Ook voor uw gemeente is er een programmaraad. U kunt daarover meer gegevens vinden op www.kabelraden.nl. Kabelraden.nl is het landelijk steunpunt voor de programmaraden in Nederland. De stichting ondersteunt de 60 verschillende raden door op maat gesneden en praktische informatie aan te bieden.

Uitgave brochure: Kabelraden.nl

Teksten: Communicatiebureau Stroomlijn

Fotografie: Henk Veenstra

Vormgeving: Fonts + Files visuele communicatie

De communicatiesatellieten die rond de aarde cirkelen, maken het mogelijk de signalen van honderden radio- en tv-stations overal ter wereld te ontvangen. De mogelijkheden om die radio- en tv-programma's via een kabelnetwerk door te geven zijn echter niet onbeperkt. Iemand moet dus een keuze maken welke zenders u kunt ontvangen. De overheid wil niet dat kijkers en luisteraars uitsluitend afhankelijk zijn van een selectie door de exploitanten van de kabelnetten. Zij moeten zelf invloed kunnen uitoefenen op het programma-aanbod. Daarom zijn er programmaraden. Zij zijn de spreekbuis van de kijkers en de luisteraars. Sinds 1997 zijn gemeenten verplicht een onafhankelijke programmaraad in te stellen.

Waarom een Programmaraad

Begin 2005 telde Nederland 60 programmaraden. Veel gemeenten delen een programmaraad met anderen omdat ze dezelfde kabelexploitant hebben. De wet spreekt in dat geval van een 'gekoppeld omroepnetwerk'. In een dergelijke situatie zou een programmaraad voor elke gemeente afzonderlijk voor een volstrekt onwerkbaar situatie zorgen. Programma's van lokale omroepen kunnen wel per gemeente afzonderlijk worden uitgezonden. ◉

De programmaraad treedt op als vertegenwoordiger van de kijkers en luisteraars. De leden moeten een goed beeld hebben van wat zij willen zien en horen. Daarom proberen de programmaraaden om wensen en eventuele klachten te inventariseren. Op pagina 6 leest u hoe de programmaraad dat doet.

Over het algemeen stelt de kabelexploitant het grootste deel van het programmapakket zelf samen. Het is de taak van de programmaraad om de kabelexploitant te adviseren welke zenders deze zal doorgeven als onderdeel van het zogenoemde basispakket (zie pag. 5). Dat advies is niet vrijblijvend. De kabelexploitant is in principe verplicht het over te nemen. Die kan dat overigens niet doen zonder toestemming van de desbetreffende zenders.

Wat doet een Programmaraad

Alleen om 'zwaarwichtige redenen' - de wet geeft er voorbeelden van - mag de kabelexploitant het advies van de programmaraad naast zich neerleggen. De raad heeft mogelijkheden om daartegen in beroep te gaan. Dat kan bij het Commissariaat voor de Media. Als die instantie de programmaraad in het gelijk stelt kan hij een kabelexploitant eenmalig een boete opleggen. Het Commissariaat kan een kabelexploitant echter niet verplichten een bepaalde zender in het pakket op te nemen. Als een van de twee partijen het niets eens is met de uitspraak van het Commissariaat kan die de zaak voorleggen aan een rechtbank. 🔄

Iedere Nederlandse kabelabonnee heeft volgens de mediawetgeving recht op een 'basispakket' van 15 televisiezenders en 25 radiozenders. De programmaraad adviseert de kabelexploitant over de samenstelling van dat basispakket. De raad houdt daarbij rekening met de bepalingen in de Mediawet. Die wet gaat uit van een pluriform pakket; dus voor elk wat wils. Er zijn allerlei manieren om dat in de praktijk te brengen. Dat kan door rekening te houden met verschillende bevolkingsgroepen of leeftijdscategorieën of door het opnemen van zenders uit de ons omringende taalgebieden.

Basispakket en pluspakket

De wetgeving noemt zeven tv-zenders en negen radiozenders die in elk geval deel moeten uitmaken van het basispakket. Lokale en/of regionale omroepen krijgen daarbij ook aandacht.

Sommige raden brengen ook advies uit over de rest van de zenders die de mensen in het gebied kunnen bekijken en beluisteren. Dat is het zogeheten plus- of aanvullend pakket. Dat advies heeft een vrijblijvender karakter. Vanwege technische of commerciële redenen is het niet altijd mogelijk de wensen van de raad uit te voeren. Uiteindelijk is het de kabelexploitant zelf die bepaalt welke zenders deel uitmaken van dat aanvullende pakket. Tegen die beslissing kan de programmaraad niet in beroep gaan. ◀

Een goed functionerende programmaraad probeert zo veel mogelijk rekening te houden met wensen van kijkers en luisteraars. De raden kunnen zelf bepalen hoe ze dat doen.

Elke programmaraad biedt de mogelijkheid om verzoeken in te dienen om een bepaald programma in het pakket op te nemen. Op de website www.kabelraden.nl kunt u zien hoe u de programmaraad in uw gebied kunt bereiken.

Kijkers en luisteraars en de Programmaraad

Programmaraden houden ook vaak openbare bijeenkomsten, waarin u uw verzoek kunt toelichten. Meestal worden deze in de plaatselijke of regionale media aangekondigd, of via de website van de gemeente(n), de kabel-exploitant en/of de programmaraad zelf.

Er zijn voor de programmaraden nog andere mogelijkheden om inzicht te krijgen in de voorkeuren van de inwoners. Voorbeelden zijn het gebruik maken van de uitkomsten van kijk- en luisteronderzoek en van gegevens over de bevolkingsopbouw. ➤

De Mediawet schrijft voor dat de programmaraad een afspiegeling moet zijn van de inwoners van de gemeenten die de raad vertegenwoordigt. Daarbij gelden allerlei criteria zoals leeftijd, geslacht, opleiding, afkomst e.d. Het aantal leden mag variëren van 7 tot 15. De benoeming is een zaak van de gemeenteraden.

Samenstelling van een Programmaraad

Kandidaten kunnen zichzelf aanmelden. Wanneer er vacatures zijn organiseren gemeenteraden of al bestaande programmaraden vaak een wervingscampagne. Als een programmaraad meerdere gemeenten vertegenwoordigt, zal het niet altijd mogelijk zijn – rekening houdend met alle andere criteria – iemand uit elke gemeente in de raad te benoemen. De betrokken gemeenteraden moeten dan in goed overleg een keuze maken.

Burgemeesters, wethouders, gemeenteraadsleden en mensen die werken bij een kabelexploitant of een omroeporganisatie, kunnen geen lid van een programmaraad zijn.

Speciale kennis van zaken als mediawetgeving of techniek is niet nodig. Evenmin is het de bedoeling dat de leden bepaalde groepen uit de bevolking vertegenwoordigen. ◀

Neem voor meer informatie
contact op met uw programmaraad.

Contactgegevens van uw programmaraad
kunt u vinden op www.kabelraden.nl